

JAN HUS

(asi 1371- 6. 7. 1415)

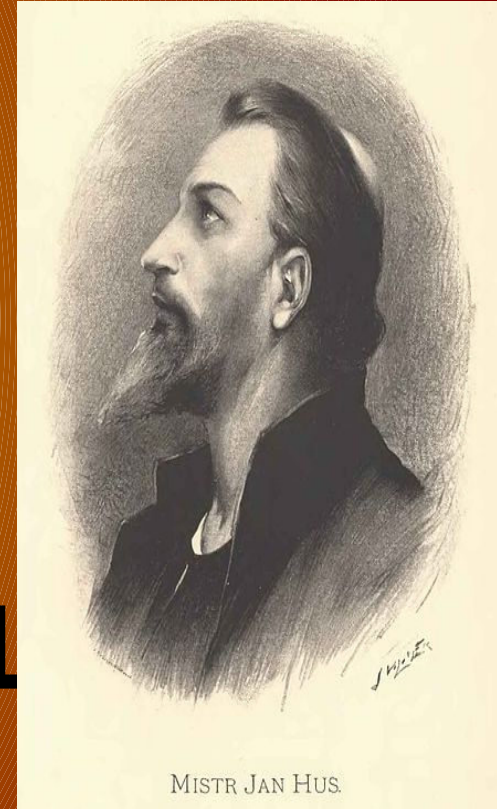
Vypracovala Tereza Zalabáková

KNĚZ

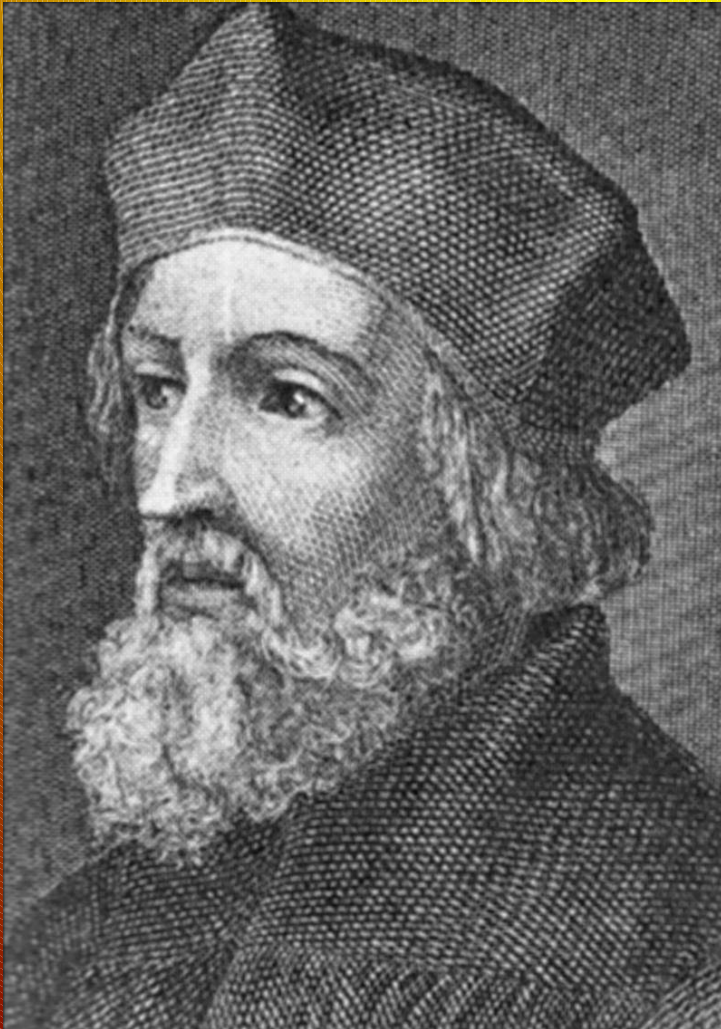
KAZATEL

SPISOVATEL

MYSLITEL

MISTR JAN HUS.

MLÁDÍ

- **Narodil se v Husinci u Prachatic**

- **Studoval na pražské univerzitě, kde později i přednášel**
- **Kolem roku 1400 byl vysvěcen na kněze**
- **Stal se děkanem artistické (filozofické) fakulty**
- **V roce 1402 byl jmenován rektorem Karlovy univerzity**

KAZATELSKÁ ČINNOST

- Zpočátku kázal v kostele sv. Michala
- 14. 3. 1402 se stal kazatelem v nově postavené Betlémské kapli
- Jeho reformátorské dílo mělo předobraz v učení oxfordského profesora teologie Jana Viklefa
- Vystupoval proti církvi, která se podle něj odkláněla od křesťanských zásad
- Vystupoval proti prodeji odpustků

- V roce 1411 byl Hus prohlášen za prokletého odpadlíka
- Byl nad ním vyhlášen nejvyšší stupeň klatby a musel opustit Prahu

Žil ve vyhnanství na Kozím Hrádku u Tábora a pak na hradu

KONCIL V KOSTNICI

- Kostnice= Konstanz

- Hlavním úkolem bylo vyřešit složitou situaci v církvi=> odstranit stav, kdy existují 3 papeži, vypracovat církevní reformy, projednat a posoudit věroučné otázky (i Husův případ)

- Hus se sem vydal, aby účastníky koncilu přesvědčil o správnosti svých názorů na církev
- Zpočátku žil ve městě svobodně, později byl ale uvězněn
- Husovi při výsleších nebyla dána možnost vysvětlit své myšlenky a nebyla připouštěna ani diskuse

- Hus se měl pouze přiznat k bludům a ty pak odvolat
- Za Husa se přimlouval král Václav i česká šlechta
- Zikmund zrušil glejt, kterým zaručoval Husovi bezpečnost
- Byl převezen do těžkého žaláře na hrad Gottlieben a zde přikován
- Na začátku června mu byla umožněna 3 veřejná slyšení, ale když chtěl cokoliv vysvětlit, byl vždy přerušen
- Nakonec mu byl předložen k podpisu a k odvolání soupis 30 nejmělejších vět=> odmítl
- Po 247 dnech fyzického i psychického utrpení byl 6. 7. 1415 upálen na hranici

DÍLO

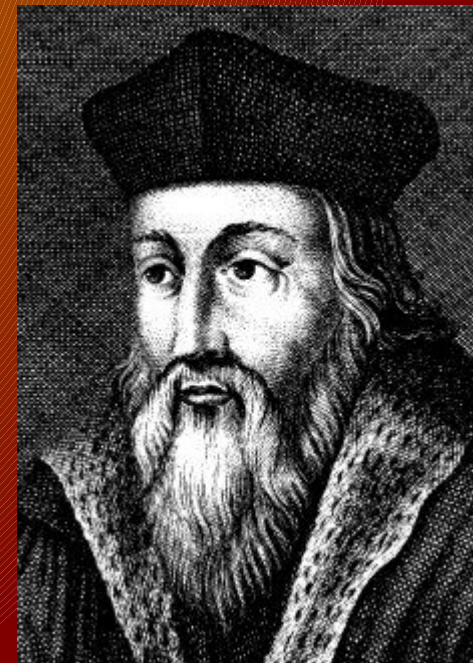
- Pro Husa je typické, že některé texty psal nejdříve latinsky, teprve poté byly psány v češtině
- VÝKLAD VIERY, DESATERA A PÁTEŘE- česky napsaný výklad tří hlavních modliteb
- KNÍŽKY O SVATOKUPECTVÍ- Husovo nejbojovnější dílo (kritika prodejnosti církve a zneužívání prodeje odpustků)
- O CÍRKVI- latinský spis, který byl hlavním zdrojem argumentů pro žalobu při kostnickém koncilu. Hus v něm vyslovuje názor, že papež, který žije v hříchu, není hlavou církve- tou je Kristus.
- O ŠESTI BLUDECH- 6 tezí, jimiž se Hus rozešel s církví
- POSTILA- výklad jednotlivých odstavců bible
- HUSOVY LISTY

PRAVOPIS

- Hus bývá spojován s reformou českého pravopisu
- Dodnes není s jistotou prokázáno, že právě Hus je autorem díla *De orthographia Bohemica* (*O českém pravopise*), kde došlo k důležité úpravě
- Latina neměla měkké souhlásky a dlouhé samohlásky, proto si čeština vypomáhala tzv. spřežením dvou písmen
- Například: č= cz, ř= rz, á= aa
- Spřežky byly nahrazeny tzv. nabodeníčky (nabodeníčko krátké a nabodeníčko dlouhé), která se postupem času přeměnila v háček a čárku
- Mluvíme o tzv. diakritice=> diakritický pravopis

ODEZVA NA UPÁLENÍ JANA HUSA

- U jeho stoupenců vyvolalo upálení hněv a odpor vůči koncilu
- Převládlo mínění, že byl souzen pro svou kazatelskou činnost, protože hájil pravdu a neodchýlil se od učení církve
- Dalším odsouzeným se stal Jeroným Pražský (přiznal se k Viklefovým a Husovým naukám a kázal proti koncilu)
- Smrt dvou kazatelů vedla v českých zemích k husitské revoluci

OTÁZKY A ÚKOLY

- 1) Na základě prezentace povyprávěj vlastními slovy o Janu Husovi.
- 2) Na jaké problémy církve Jan Hus především poukazoval?
- 3) Co vyvolala Husova smrt v českých zemích?
- 4) Co si pamatuješ o období husitství z vlastivědy, kterou jste měli na 1. stupni?

ZDROJE

- PROKOP, V. *Dějiny literatury od starověku do počátku 19. století*. 1. vyd. Sokolov: O. K.- Soft, 2004
- KOLEKTIV AUTORŮ. *Dějepis 7 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2009

ZDROJE OBRÁZKŮ

- <http://www.mkl.cz/akce/mistr-jan-hus> (6. 12. 2011)
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Mistr_Jan_Hus.jpg (6. 12. 2011)
- <http://www.radio.cz/cz/static/rozmbersky-rok-2011/jizni-cechy> (6. 12. 2011)
- <http://www.os-obroda.cz/?c=jan-hus> (6. 12. 2011)
- <http://www.ceska-konference.cz/prispevky/historie-ceskeho-naroda/jan-hus> (6. 12. 2011)
- <http://www.stavebnictvi3000.cz/clanky/za-mistrem-janem-husem-do-kostnice-a-okoli/> (6. 12. 2011)
- http://www.simonak.eu/index.php?stranka=pages/h_k/7_6.htm (6. 12. 2011)
- <http://www.svornost.com/> (6. 12. 2011)
- <http://history-if.blog.cz/1002/husitstvi> (6. 12. 2011)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b0/Jan_Hus_at_the_Stake.jpg (6. 12. 2011)
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Muttich,_Kamil_Vladislav_-_Mistr_Jan_Hus_na_hranici_v_Kostnici_1415.jpg (6. 12. 2011)
- <http://www.letlinka.estranky.cz/clanky/referaty/upaleni-mistra-jana-husa.html> (6. 12. 2011)
- <http://sokrates.blog.cz/0704> (6. 12. 2011)
- <http://leccos.com/index.php/clanky/jeronym-prazsky> (6.12.2011)